Łódź, 29/XII 1905 r.

Rok

№ 288.

# ROZWÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, illustrowa[ny]

Kalendarzyk tygodniowy:

Piat. Św. Tomasza B.
Sob. Św. Eugeniusza B.
Niedz. Św. Sylwestra.
Pon. **Nowy Rok.**
Wt. Św. Makarego Op.
Śr. Św. Daniela M.
Czw. Św. Tytusa B.

Wschód sł. godz. 8 m. 13.
Zachód sł. godz. 3 m. 47.
Dług. dnia godz. 7 m. 34.

CENA PRENUMERATY:

W ŁODZI:

| | | |
|---|---|---|
| Rocznie | rb. 8 | k. — |
| Półrocznie | „ 4 | „ — |
| Kwartaln. | „ 2 | „ — |
| Miesięczn. | „ — | „ 67 |

Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedyńczy 5 k.

Z przesyłką pocztową:

| | | |
|---|---|---|
| Rocznie | rb. 10 | kop. — |
| Półrocznie | „ 5 | „ — |
| Kwartalnie | „ 2 | „ 50 |
| Miesięcznie | „ — | „ 85 |

**Redakcya**
w ŁODZI,
**ul. Przejazd № 8.**
№ telefonu 593.

Piatek, dnia 29 grudnia 1905 roku.

**Kantory: własny w Warszawie, ul. Krucza № 23; w Pabianicach u p. Teodora Minke; w Zgierzu u p. Ikierta.**



## Rozkład pociągów.

Zimowy.

*Kolej Fabryczno-Łódzka.*

**Odchodzi z Łodzi:** a) 7.10, b) 12.05, c) 1.38 d) 3.15, e) **6.10**, f) **8.50**, g) **12.30.**

**Przychodzą do Łodzi:** h) 7.45, k) 9.30, l) 10.15, m) 3.40, n) 5.22, o) **8.20**, p) **11.00**, r) **4.35.**

*Kolej Warszawsko-Kaliska*

**Odchodzą do Kalisza:** o g. 6.35, 11.46, 4.40, **do Warszawy:** o godzinie 9.30, 3.08. **Przychodzą z Kalisza:** o godz. 9.17, 2.58, **6.35.**

*Kolej Obwodowa.*

Odchodzą ze stacyi Łódź-kaliska do Słotwin o godz **5.45**, ze Słotwin do st. Łódź-kaliska 10.10. Odchodzą ze st. Łódź-kaliska do Koluszek **7.10**, przychodzą z Koluszek do st. Łódź-kaliska o g. 6.20.

**Uwagi.** Godziny, wydrukowane tłustym drukiem oznaczają czas od 6 wieczorem do 6 rano.

## Najwyższy Ukaz Imienny

### do Senatu Rządzącego.

—?—

Manifestem, wydanym z dnia 30 go październik r. b., zwiastowaliśmy o niezłomnej woli Naszej, aby, nie zatrzymując wyznaczonych wyborów do Dumy państwowej, powołać do udziału w niej według możności te klasy ludności, które nie korzystały z praw wyborczych, pozostawiając dalszy rozwój ogólnego prawa wyborczego nowo ustanowionemu porządkowi prawodawczemu.

Stosownie do tego, tytułem zmiany ustawy o wyborach do Dumy państwowej i wydanych jej dopełnienie do tego postanowienia, rozkazujemy.

I. Zapewnić udział w wybieraniu wyborców do zgromadzeń wyborczych miejskich (ust. o wyb. art. 19) 1) osobom, władającym w granicach miasta na prawach własności, lub dożywocia przynajmniej w ciągu roku, nieruchomościami, opłacającemi podatek państwowy, lub miejski; 2) osobom, posiadającym w obrębie miasta, przynajmniej przez ciąg całego roku przedsiębiorstwa handlowo-przemysłowe, wymagające wykupu świadectw handlowych; 3) osobom, opłacającym w obrębie miasta przynajmniej w ciągu roku podatek mieszkaniowy; 4) osobom, opłacającym w granicach miasta przynajmniej w ciągu roku zasadniczy podatek rzemieślniczy od osobistych zajęć rzemieślniczych; 5) osobom, które w granicach miasta w ciągu roku najmowały na swoje imię oddzielne mieszkanie; 6) osobom (z wyjątkiem niższej służby i robotników), które przynajmniej przez rok zamieszkiwały w granicach miasta i otrzymywały pensyę lub emeryturę w służbie państwowej, albo w instytucyach ziemskich, miejskich, stanowych, lub na kolejach.

II. Zapewnić udział w zjazdach wyborców miejskich (ust. o wyb. art. 16)—1) osobom, władającym przynajmniej przez rok, w granicach miast, w obrębie powiatu, na prawach własności lub dożywocia nieruchomościami, opłacającemi podatek państwowy, albo miejski, albo ponoszącemi ciężary ziemskie; 2) osobom, posiadającym przynajmniej w ciągu roku przedsiębiorstwa handlowo-przemysłowe, wymagające wykupu świadectwa handlowego, w obrębie miasta lub jego powiatu; 3) osobom, opłacającym w granicach powiatu, przynajmniej w ciągu roku, podatek mieszkaniowy; 4) osobom, opłacającym w granicach miasta lub jego powiatu przynajmniej w ciągu roku podatek rzemieślniczy od zajęć osobistych; 5) osobom, które, w ciągu przynajmniej roku, w granicach miejskich siedzib powiatu opłacały podatek mieszkaniowy i 6) osobom (z wyjątkiem niższej służby i robotników), które przynajmniej przez rok zamieszkiwały w granicach miasta lub jego powiatu i otrzymywały pensyę lub emeryturę, będąc na służbie w instytucyach ziemskich i miejskich lub stanowych, albo na kolejach.

(D. c. n.).

## Deputacya z Chełma.

Z powodu bawiącej obecnie w Petersburgu deputacyi z Chełma Alf w «Obnowl. Rosyi» pisze pomiędzy innemi:

„Chodzi o starą, bardzo starą sprawę wyłączenia chełmszczyzny i utworzenia z niej oddzielnej gubernii, aby ją oderwać od wpływu Polski i katolicyzmu.

„Nie możnaby oczywiście nic mieć przeciw temu, gdyby pomiędzy ludnością prawosławną a katolicką w gub. lubelskiej i siedleckiej można było przeprowadzić ścisłą linię, gdyby z ręką na sercu można było śmiało twierdzić, że prawosławni na papierze są istotnie prawosławnymi. Niestety, tego powiedzieć nie można.

„Piszący te wiersze był w chełmszczyźnie w dniach ogłoszenia ukazu o tolerancyi, kiedy ludność, jeszcze nie krępowana, wyrażała swoją sympatyę w jedną lub drugą stronę. I to mój wniosek: Sprawa przymusowego szczepienia prawosławia w kraju jest przegrana. I jeśli już czynić starania o wyłączenie rosyjskiej części kraju, to należy dobrze pomyśleć nad tem, t. j. aby do tej rosyjskiej części nie przemknęły w znacznej liczbie elementy nie rosyjskie, t. j. nieprawosławne. Inaczej wszystko pozostanie po staremu. Sprawa nie zostanie rozstrzygnięta, lecz tylko wejdzie w nową fazę, upartej i zaciekłej walki, niedogodnej dla nikogo prócz chyba otrzymujących wysokie pensye osób świeckich i duchownych. Nad tem pomyśleć trzeba.

## Z WARSZAWY.

### Wielka rocznica.

Dnia 24 przypadała rocznica urodzin Mickiewicza, który ujrzał światło dzienne w d. 24-ym grudnia 1798 roku.

Rocznicę tę obchodzimy nabożeństwami, które w Warszawie skojarzono pod imieniem trzech naszych mocarzów pieśni: Mickiewicza, Słowackiego i Krasińskiego, tworzących wyjątkowe w dziejach literatury trójgwieździe ducha narodowego.

Nabożeństwo to odbyło się d. 24 b. m. o $10^1/_2$ zrana, w przepełnionej katedrze św. Jana, urządziły je Stowarzyszenia społeczne, sportowe i artystyczne.

Chór, składający się z członków „Dudy“ wioślarskiej i «Drużyny» śpiewaczej Tow. pracown. handl., odśpiewał pod kierunkiem p. Fr. Pietrszyńskiego mszę żałobną Stefani'ego; solo na wiolonczeli odegrał p. H Adamus. Ustawiona w prawej nawie orkiestra Filharmonii w pełnym składzie odegrała pod dyr. Z. Noskowskiego chorał narodowy, oraz po pełnem polotu przemówieniu ks. Szkopowskiego, malującem ducha trzech poetów znamiennemi fragmentami ich dzieł własnych — marsza żałobnego Chopina.

Do gmachu tej czci dołączamy choć drobną cegiełkę: pieśń filaretów, napisaną do słów wieszcza Adama przez Zygmunta Noskowskiego.

Dnia 24 b. m. w południe u stóp pomnika Mickiewicza złożono wieńce:

„Adamowi Mickiewiczowi — Sokół warszawski“ ze wstęgami narodowemi.

„Nieśmiertelnym duchom Adama, Zygmunta i Juliusza—potomni rodacy“—wieniec metalowy od Towarzystw sportowych i społecznych.

„Nieśmiertelnemu wieszczowi — rzemieślnicy Warszawy“.

Oprócz tego złożono na stopniach wiele wiązanek żywego kwiecia.

Magistrat nie wydał klucza od ogrodzenia, skutkiem czego delegacye musiały przenosić wieńce przez kraty.

Dwa inne wieńce: od Towarzystwa wioślarskiego i rzemieślników warszawskich, po nabożeństwie w katedrze, odwieziono w dwóch karetach, pod strażą honorową młodzieży w rogatywkach, do kościoła św. Krzyża w celu zawieszenia na pomniku Słowackiego.

— Prawie wszyscy pracownicy, bo 200 na 250, na głównej stacyi telegraficznej powrócili do pracy. Korespondencya jest przyjmowana normalnie, a ekspedycya zaległych depesz dokonywa się pospiesznie.

Na poczcie natomiast czynności jeszcze nie są zorganizowane we wszystkich oddziałach, listy rekomendowane przyjmują się, lecz leżą po kilka dni, nim zostaną wysłane. Część urzędników postanowiła nadal strejkować. Rozpakowywanie worków z zaległą korespondencyą potrwa kilka tygodni. Korespondencya zagraniczna nie odchodzi.

Piąta filia pocztowa miejska zaczęła czynności prawidłowe, jak również wrócili do pracy urzędnicy i oficyaliści filii pocztowej na dworcu petersburskim, a dziś po raz pierwszy depesze roznosili woźni tego telegrafu.

— Dzień środowy zaznaczył się od rana obławą, dokonywaną na kolporterów ulicznych i posłańców, sprzedających pisma i wydawnictwa

...e. Kilku chłopców żołnierze pokaleczyli. ...zykład około godz. 10 ej zrana przed hote... europejskim, gdzie kilkunastoletniego chło... żołnierz zranił w szyję bagnetem przy od...aniu mu gazet.

Dorożek ukazało się nieco mniej, tramwaje ...le nie wyruszyły na miasto.

Fabryki i zakłady przemysłowe odpowiada... że dziś tradycya fabryczna nakazuje im ...odzić trzecie święto, nikt więc do pracy nie ...szedł i fabryki wcale do niej nie były na przygotowane.

Po sklepach chodzili agitatorzy, żądając za...kania, lecz w śródmieściu prawie nikt ich nie ...chał i wszystko do południa jeszcze było ...arte. W dzielnicach żydowskich sklepy za...kano. Nafty w mieście brak. Służba kolejo... zażądała wydania nafty z zapasów kolejo...ch z powodu niemożności kupna.

### KALENDARZYK TERMINOWY.

...MIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Gosława. Jutro ...omiła.

...STAŁA WYSTAWA OBRAZÓW, ulica Piotrkowska ...16 Otwarta od godziny 10 rano do godziny 8 wie...em.

...ZEBRANIA. Dziś ogólne roczne zebranie pol...go Tow. teatralnego (Dzielna 13) o g. 6 wieczorem.

## KRONIKA.

**Pogotowie ratunkowe.** Wczoraj o godzinie ...j wieczorem, w lokalu przy ulicy Dzielnej 31, ...yło się roczne zebranie ogólne Towarzystwa ...raźnej pomocy lekarskiej w Łodzi. Przybyło ...edwie kilkunastu członków. Wice-prezes To...rzystwa dr. Ks. Jasiński, otwierając posiedze..., uważał za konieczne wyjaśnić zebranym, ...ie przyczyny wywołały opóźnienie ogólnego ...romadzenia, na którem przedstawionem zostaje ... zatwierdzenia sprawozdanie z działalności Po...gotowia ratunkowego za rok 1904 ty.

Po uczczeniu pamięci kilku zmarłych człon...w przez powstanie z miejsc, wice prezes za...oponował wybór przewodniczącego. Jednomy...ie powołano dr. Karola Jonschera, który ze ...ej strony zaprosił na asesorów dr. Krakowskiego i dr. Marguliesa, a na sekretarza dr. Sa...a. Przedstawiono zgromadzonym protokół ko...misyi rewizyjnej, odczytaniem którego zajął się ... Pinkus.

Co się tyczy sprawozdania, to, wobec za...mieszczenia w swoim czasie w pismach miejsco...wych wszystkich szczegółów, dotyczących dzia...łalności Pogotowia za rok 1904 zgromadzeni ...znali za zbyteczne odczytanie sprawozdania w ...całości. Ograniczono się tylko do przypomnienia ...danych cyfrowych, obejmujących dochody i wy...datków. Pierwsze wykazują rb. 16,863 kop. 64, ...drugie zaś rb. 16,075 kop. 99, czyli że remanat ...wyraża się w sumie rb 787 kop. 65.

Sprawozdanie roczne zarówno jak i budżet ...a rok 1906, przewidujący w dochodach rubli ...5,100, a w wydatkach rb. 16,352, zebrani przy...jęli i zatwierdzili.

Następnie przystąpiono do wyboru zarządu ...komisyi rewizyjnej, na miejsce ustępujących ...kadencyi urzędowania.

Za pomocą głosowania tajnego wybrani zo...stali do zarządu pp. dr. Ksawery Jasiński, dr. ...Karol Jonscher, Stanisław Silberstein (wszyscy ...trzej ponownie) i adwokat przysięgły Aleksan...der Babicki; na kandydata zaś p. Leon Gaje...wicz. Do komisyi rewizyjnej wesali ponownie ...p. Stefan Kossuth, Edward Heiman i B. Wacks.

√ **Z miasta.** Dzień wczorajszy przeszedł wzglę...dnie spokojnie, sklepy były przez cały dzień ...zamknięte oprócz sklepów z artykułami spożyw...czemi. Fabryki były nieczynne. Tramwaje nie ...kursowały. Około południa gromadki wyrostków ...zatrzymywały dorożki, żądając, aby jadący wy...siadali z nich, a dorożkarze powracali do domów. ...Około godz. 1 po południu, w czasie zatrzymy...wania dorożek, obok domu № 85 przy ul. Piotrkowskiej, nadjechał patrol, złożony z 6 kozaków i zatrzymujących dorożki rozpędził nahajkami. Na ul Krótkiej Neukę Grinberga kozak ranił kolbą za to, że zatrzymywał dorożki.

Około godz. 5 po południu, obok domu № 43 przy ul Wschodniej, gromadka młodych ludzi starała się zatrzymywać dorożki, co wywołało awanturę pomiędzy dorożkarzami a zatrzymującymi ich. Żołnierz, stojący na warcie przy zbiegu ulic Cegielnianej i Wschodniej, widząc, że z chwilą każdą zwiększa się tłum ludzi, dał ognia, wskutek czego ranieni zostali: 18 letni Szaja Tanerman 9-letni Szulim Flaum, któremu kula obcięła ucho, 15 letni Mojsie Jakubowicz, sprzedawca gazet, ranny w nogę i robotnik Roman Łuszkowski, ranny w ramię, żonaty, ma dwoje dzieci. Zawezwano dwie karetki Pogotowia, którego lekarze po udzieleniu doraźnej pomocy, odwieźli rannych do szpitala Poznańskich.

Około godz. 10 wieczorem, przy ul. Południowej obok domu № 40, Adolf Grams, dobrze podchmielony, prowadził rozmowę z trzema towarzyszami. W tym czasie przechodziło dwóch żołnierzy, których Grams wraz z towarzyszami zatrzymał. Żołnierze, nie zdając sobie sprawy z sytuacyi, dali dwa strzały, raniąc w brzuch 45-letniego Adolfa Gramsa, zamieszkałego w domu pod № 42 przy ul. Południowej; zaś 39 letni Mieczysław Chądzyński, robotnik, otrzymał kontuzyę głowy, a dwom pozostałym kule przedziurawiły tylko ubrania. Po udzieleniu Gramsowi doraźnej pomocy przez lekarza Pogotowia, odwieziono go na kuracyę do szpitala Poznańskich.

Dziś zmuszono do zawieszenia pracy we bankach i kasach pożyczkowo-oszczędnościowych.

**Wybory do Dumy państwowej.** W myśl obowiązującej ustawy o wyborach (§ 38) na specyalnem zebraniu obywateli w Magistracie łódzkim, zwołanem przez prezydenta m. Łodzi dokonane zostały wybory 4-ch komisyi na 4 cyrkuły policyjne, w celu sprawowania czynności przy wyborach przedstawicieli do Dumy państwowej. Wybory na członków komisyi dały wynik następujący: w pierwszym cyrkule policyjnym pp.: adw. przys. Teodor Tujakowski (prezes), oraz Tomasz Bocheński i Otton Bernhardt (jako członkowie); w drugim cyrkule policyjnym dr. Maurycy Likiernik (prezes), oraz pp. Antoni Urbanowski i Dawid Lande (członkowie); w trzecim cyrkule policyjnym inżynier Kazimierz Arkuszewski (prezes), oraz pp. Józef Lisne i Józef Bayer (członkowie); w czwartym cyrkule policyjnym pp. Jarosław Pełka (prezes), oraz Dawid Rosenthal i Józef Brayer (członkowie).

Czynności każdej komisyi polegać będą na sprawdzaniu tożsamości osób zakwalifikowanych na prawyborców, pełnomocnictwa ich, oraz przestrzeganiu wogóle porządku i prawidłowości podczas dokonywanych wyborów.

√ **Bezrobocie w fabrykach.** Liczba strejkujących robotników w dniu dzisiejszym zwiększyła się. W obrębie pierwszego cyrkułu policyjnego nie pracuje 7,000 robotników w fabryce akc. tow. I. K. Poznańskiego; w obrębie drugiego cyrkułu policyjnego zaprzestało pracy 3,605 robotników w 16 fabrykach; w obrębie trzeciego cyrkułu policyjnego strejkuje 17,040 robotników w 202 fabrykach; w obrębie czwartego cyrkułu policyjnego nie pracuje 24,564 robotników w 99 fabrykach.

Ogółem strejkuje dziś 52,209 robotników w 318 fabrykach.

√ **Z poczty i telegrafu.** Wszyscy urzędnicy tutejszego oddziału poczt i telegrafu na skutek żądania naczelnika p. Baumgartena podpisali następującą deklaracyę: „Ja niżej podpisany, uświadomiwszy sobie i zrozumiawszy zupełnie te wszelkie smutne, nader niepożądane i nieprzewidziane następstwa, jakie wynikły wskutek mojego nierozważnego przystąpienia do związku urzędników pocztowo telegraficznych w Moskwie, li tylko dla polepszenia bytu materyalnego wyrzekam się wszelkiej solidarności z osobami, hołdującemi szkodliwym kierunkom i z żalem serdecznym uznając swój błąd, pragnę pełnić nadal służbę, oświadczając przytem i przyrzekając, iż od tej chwili nie będę nigdy należał do jakichkolwiek związków, stowarzyszeń, przez rząd nie uznanych".

√ **Z kolei.** Nocy dzisiejszej na kolei warszawsko wiedeńskiej w paru punktach zmuszano służbę do wstrzymania ruchu.

O godzinie 8 min. 30 wieczorem pod Pruszkowem zebrane tłumy robotników zatrzymały pociąg nr. 33 bezpośredniej komunikacyi Warszawa—Łódź Pod Częstochową strzelano do pociągu kuryerskiego nr. 2, idącego z Granicy do Warszawy. Pociąg ten o godz. 8 rano przeszedł przez Koluszki.

Wogóle na linii kolei warszawsko-wiedeńskiej są usiłowania przerwania ruchu, pomimo, że służba tej kolei nie chce strejkować.

Na kolei Fabryczno-łódzkiej pociągi kursują normalnie, lecz sprzedają bilety tylko do Koluszek.

Wielu pasażerów, którzy wyjechali z Łodzi o godz. 7 min. 10 rano, powróciło z Koluszek do Łodzi, dowiedziawszy się, że sytuacya jest naprężoną i lada chwila pociągi mogą być zatrzymane.

**Tramwaje.** Dziś o godzinie 8 ej rano, puszczono na miasto kilkanaście wagonów kolei elektrycznej miejskiej. O godz. 11-ej ruch wstrzymano.

√ **Tramwaje łódzkie.** Proszeni jesteśmy o zaznaczenie, że służba tramwajowa nie zastrejkowała, lecz zmuszona była sprowadzić wagony do remizy, gdyż rewolucyoniści grozili maszynistom, że użyją broni palnej. Wojsko nie interweniowało.

**Osobiste.** Sekretarz naszej redakcyi, p. Władysław Ratyński, zachorował na zapalenie płuc.

**Rozporządzenie.** Stróżom domów nakazała policya, aby przez dni trzy t. j. czwartek, piątek i sobotę, o zmierzchu zamykali bramy na klucz.

**Nowa szkoła.** Pan Aleksander Zimmer, właściciel szkoły prywatnej męskiej, podjął starania o otwarcie 7 klasowej szkoły prywatnej handlowej z prawami rządowemi. P. Zimmer w tych dniach wyjeżdża w tej sprawie do Petersburga.

**Sezon budowlany.** Z rozporządzenia gubernatora piotrkowskiego w całej gubernii został zamknięty sezon budowlany. W razie zaś, gdyby który z obywateli łódzkich nie zdążył wykończyć rozpoczętych robót, może zwrócić się z prośbą do prezydenta miasta Łodzi, który jest upoważniony do wydawania pozwoleń na dalsze prowadzenie robót podczas zimy, lecz przy temperaturze nie niższej, jak 4 stopnie R.

Tegoroczny sezon budowlany majstrowie mularscy i ciesielscy zamknęli deficytem, do czego przyczyniły się strejki i trudności w otrzymaniu gotówki.

**Węgiel.** Bez względu na to, że Łódź posiada już spore zapasy węgla, jego składnicy znacznie podnoszą ceny bez żadnych ku temu poważnych powodów. Korzec węgla kosztuje w kopalni 54 kop., przewóz 33 kop., wyładowanie i podstawienie wagonu do składu lub przewiezienie węgla z wagonu do składu 7 kop., ogółem 94 kop. Drobniejsi składnicy, kupując węgiel z drugiej lub trzeciej ręki, płacą za korzec węgla w kopalni 65 kop., wobec czego kosztuje on ich w składzie 1 rb. 5 kop.

Przy tej kalkulacyi składnicy winni sprzedawać węgiel po 1 rb. 20 kop. za korzec, zarabiałby 18 rb. 75 kop. na wagonie. Lecz korzystając z bezkarności, wyzyskują zarobki do ... rb. 25 kop na wagonie. Detaliści zaś posunęli się jeszcze dalej, gdy pobierają oni po po 1 rb. 80 kop. za korzec węgla i to od ludności najbiedniejszej, która zaopatruje się w ten niezbędny produkt w małych ilościach.

**Co się stało z cholerą?** Takie zapytanie ... jeden z mieszkańców naszego grodu stawia ...bie, gdyż przed trzema miesiącami całe mia...

...larcowane tą straszną wieścią i zda... że epidemia pochłonie setki, a nawet ...fiar.

...początkach listopada, gdy sytuacya po... przyjęła zmienny obrót, który wzbu... ...szechne zainteresowanie i to tak wielkie, ...o istnieniu cholery, według orzeczenia le...rzy, nikt nie myślał, coprawda od czasu ...czasu pojawiały się wzmianki w pismach ...podejrzanych zasłabnięciach, o zmniejszeniu ...datków na walkę z cholerą i t. d., lecz i te ...mianki były podawane w odstępach dość dłu...ch, aż wreszcie znikły z łamów pism.

A obecnie, jak dowiadujemy się, magistrat ...dzki znów, polegając na orzeczeniu lekarzy, zamknął barak choleryczny, domy izolacyjny i dezynfekcyjny, tak że o cholerze pozostały w mieście tylko wspomnienia.

**Z sądów.** Niedawno sądzona była ciekawa sprawa w sądzie pokoju 8 rewiru. Znany tutejszy kupiec węglowy Bronisław Pstrągowski, winien jest swojemu długoletniemu pracownikowi Wacławowi Matyskowi 14,000 rb., o które toczy się sprawa w sądzie okręgowym. Głównym świadkiem w tej sprawie teraźniejszej firmy «W. Matysek», jest buchalter Bolesław Maks. P. Pstrągowskiemu zachciało się odrzucić tego ostatniego jako świadka, a więc wnosi skargę do sądu przeciwko Maksowi o 250 rb., które jakoby należą mu się na zasadzie ksiąg handlowych. Po wysłuchaniu obrony Maksa, adwokat Rzys. p. Pstrągowskiego—p. Tojakowski, zrzekł się prowadzenia tej sprawy, a p. Pstrągowski na żądanie Maksa, był 3 razy wzywany do sądu by obowiązkowo osobiście się stawił z oryginalnemi księgami handlowemi, jednakże ani na sprawę się nie stawił, ani ksiąg handlowych nie przedstawił, wobec czego zdziwiony sędzia powództwo p. Pstrągowskiego oddalił i zasądził na dobro Maksa wyższe koszta sądowe.

**Wypadek na kolei.** Dziś o godz. 6 min. 37 rano ze stacyi Łódź Kaliska powracał do stacyi Karolew pociąg № 41, na 33 wiorście kolei obwodowej na 62 kroki od semaforu stacyi Karolew, zostały najechane 32 letnia Maryanna Kucharska, robotnica z fabryki Kreniga, mężatka, mąż na Dalekim Wschodzie i 48 letnia Antonina Penolak, żona farmana fabrykanta Kreniga.

Obie kobiety poniosły śmierć na miejscu. Ciała ich usunięto do wagonu krytego, aż do przyjścia władz policyjno-sądowych.

Pociąg prowadził maszynista p. Matysek.

**Wypadki z dnia wczorajszego.** Na ulicy Piotrkowskiej nr. 30 Gustaw Zydler, lat 16, robotnik fabryczny, pobity przez kozaka, odniósł ranę głowy, batem zadaną.—Na ul. Krótkiej nr. 2 Nench Grinberg, lat ...1, krawiec, uderzony pałaszem, odniósł ranę głowy. — Na ul. Piotrkowskiej nr. 13 Flauma Szulin, lat 8, syn nauczyciela, postrzelony w głowę kulą karabinową, w stanie beznadziejnym odwieziony został do szpitala Poznańskich. — Na ul. Wschodniej nr. 51 dwóch młodych ludzi, jeden lat 13, drugi 18, postrzeleni zostali w nogi przez kule karabinowe: obydwa w stanie ciężkim odwiezieni zostali do szpitala Poznańskich, nazwiska i adres nieznane.

**Ogólne osłabienia.** W ciągu dnia wczorajszego następujące osoby uległy ogólnemu osłabieniu: na ul. Konstantynowskiej nr. 2 Konstanty Cieślak, lat 75, pozostający bez zajęcia i mieszkania, na ul. Ludwiki nr. ... Juljanna Bauer, lat 45; na ul. Targowej nr. 36 Emil ...ngier, lat 41; na ul. Średniej nr. 27 Abram Bursztyn, lat 45 i na ul. Piotrkowskiej nr. 208 Agnieszka Dębicka, lat 22, pozostająca bez zajęcia i mieszkania. We wszystkich tych wypadkach lekarze Pogotowia udzielili doraźnej pomocy.

**Napad.** Na ul. Piotrkowskiej nr. 50 Henoch Dre...r, lat 22, handlarz, został napadnięty i zraniony nożem w lewą nogę. Ranę opatrzył lekarz Pogotowia.

**Kradzież.** W kościele św. Krzyża przy ul. Mikołajewskiej, podczas nabożeństwa 22 letni Józef Andrzejewski, wyciągnął z kieszeni zegarek z dewizką Wa...owskiemu. Policya zatrzymał Andrzejewskiego, który już był karany sądownie za kradzież i osadziła w areszcie.

**Podziękowan...** ...rskiemu z pod Gorz...wic za 5 ... ...annoti za 50 pudów ...usty i p... ...za 3 rb., w imieniu ...dnych dzi... Związek panien serdeczne „Bóg zapłać".

## Telefonem z Warszawy.

Dnia 27 b. m. zmarł w Warszawie adwokat przysięgły Roman Wierzchleyski, b. redaktor „Gońca Łódzkiego". Ś. p. Roman Wierzchleyski był dobrze znany w szerokich kołach naszego grodu i w palestrze. W pracy społeczne w Łodzi brał czynny udział i położył poważne zasługi.

Cześć jego pamięci.

Pogrzeb odbędzie się jutro.

— Tygodnik „Zorza" został skonfiskowany. Zabrano wszystkie numery.

— Pociąg pospieszny № 5, odszedł z Warszawy w dniu wczorajszym o godz. 2 min. 20, lecz pod Pruszkowem został zatrzymany przez robotników. Za pociągiem tym wysłano pociąg z wojskiem, które utorowało mu drogę tak, że mógł odejść do Granicy.

Pociąg miejscowy № 47, o godz. 3 min. 25 został zatrzymany przez tłumy robotników na pierwszym przejeździe przy ulicy Żelaznej, pasażerów zmuszono do opróżnienia pociągu.

Wskutek przerwania komunikacyi telegraficznej i po obaleniu słupów telegraficznych na linii, pociąg osobowy do Aleksandrowa nie odszedł.

Pociągi №№ 16 i 6 przybyły do Warszawy prawie o czasie.

Pociągi na kolei nadwiślańskiej po głównej linii do Kowla mają być uruchomione, do Mławy kursują przy pomocy żołnierzów IV batalionu kolejowego.

Cała linia kolei nadwiślańskich jest strzeżona przez wojsko.

General-gubernator warszawski, naczelnikiem kolei nadwiślańskich mianował pułkownika Roppa.

Istnieje obawa, by podobne rozporządzenie nie było zastosowane i na kolei warszawsko-wiedeńskiej, wskutek tego pracownicy tej kolei nie chcą przyłączyć się do strejku.

Pociąg kolei kaliskiej przybył wczoraj we właściwym czasie.

Kolej petersburska pracuje normalnie.

W Warszawie spokojnie, sklepy pootwierane, dorożki w śródmieściu kursują, na przedmieściach ruch nerwowy, wojsko rozpędza zbierających się robotników, zadaje razy kolbami.

W Sosnowcu strejkuje 20000 robotników. W mieście spokój.

# TELEGRAMY

## Agencyj urzędowych.

### DZIENNE.

**Petersburg**, 29 grudnia. (R.) Specyalna komisya do spraw wyżywienia ludu pod przewodnictwem ochmistrza Watacci wyasygnowała rządom gubernialnym: saratowskiemu 1,200,000 rubli, besarabskiemu 100,000 rb., tulskiemu 1,250,000 rb., samarskiemu 120,000 rb., penzeńskiemu 300,000 rb., riazańskiemu 1,000,000 rb., kazańskiemu 100,000 rb., pskowskiemu 600,000 rb. i chersońskiemu 300,000 rubli. Zarządom ziemskim, saratowskiemu — 600,000 rb., nowouzieńskiemu 200,000 rb., pronskoj-bedianskiemu 50 000 rb. Kuratoryum domów pracy i domów robotniczych na roboty publiczne w powiatach: krapiweńskim i nowosielskim gub. tulskiej i pow. stawropolskim gub. samarskiej 130,000 rubli. Wszystkiego 6,235 000 rubli.

**Petersburg**, 29 grudnia. (R.) Dla wiadomości wyborców do Dumy państwowej senat wypowiedział się w tych dniach w następującym sensie: Wszystkie dokumenty, stwierdzające posiadanie praw wyborczych, winny być przedstawiane komitetom gubernialnym i miejskim do spraw wyborczych. Gdyby zaś dokumenty te nie były przedstawione w swoim czasie, należy je przesłać do senatu rządzącego z prośbą o zapisanie na listę wyborczą na zasadzie dokumentów. Senat rządzący wyjaśnił również, że skazani przez sąd na wydalenie ze służby, chociażby uwolnieni zostali od kary na zasadzie Manifestu z dnia 27 czerwca 1896 roku, tracą prawa wyborcze.

**Petersburg**, 29 grudnia (R.). Krążą pogłoski, że wskutek prośby namiestnika Kaukazu, ks. Woroncow Daszkow, uwolniony został od służby. Obowiązki namiestnika spełnia Małama. Miszczenko mianowany tymczasowo dowódcą korpusu grenadyerów w Moskwie.

**Petersburg**, 29 grudnia. (R.) Gazety donoszą, że do Moskwy wyjechała część gwardyi pułku Siemionowskiego i oddział konno-gwardyjskiego. Tegoż dnia wieczorem wyjechała pozostała część pułku Siemionowskiego z generałem bar. Stackelbergiem, oraz część brygady artyleryi.

**Petersburg**, 29 grudnia. (R.) „Nowoje Wremia" komunikuje, że pogłoski, jakoby generał-adjutant Kleigels niespodzianie opuścił stanowisko generał-gubernatora ...

jowie, okazują się pozbawionemi wszelkiej podstawy. Rozruchy w Kijowie rozpoczęły się dnia 26 go października, a 28-go wobec groźnego ich charakteru Klejgels telegrafował do ministra spraw wewnętrznych, że uważa za swój obowiązek nie ustępować ze stanowiska w takim czasie. Dnia 31 października otrzymano depeszę ... zadośćuczynieniu staraniom Kleigelsa co do u...nienia go ze służby.

**Kijów**, 29 października. (R.) Na stac... ziatyn dróg południowo-zachodnich strejk... nie przepuszczają pociągów. Były wypadki ...lania do pociągów osobowych na linii K...tyn—Żmerynka.

W nocy w jednym z domów na ul. Okrągłej, w mieszkaniu szwajcara ochrona znalazła laboratoryum do przygotowywania środków i przyrządów wybuchowych. W domu tym znajduje się mieszkanie gen. Suchomlinowa i brata general-gubernatora.

**Odesa**, 29 grudnia. (R.) Bezrobocie rozwija się słabo. Braku żywności niema.

**Moskwa**, 29 grudnia. (R.) Ruch rewolucyjny trwa w śródmieściu i przenosi się jednocześnie na krańce miasta. Rewolucyoniści usiłowali owładnąć dworcem mikołajewskim, skutkiem czego w dzielnicy tej artylerya najenergiczniej działała. Najbardziej przytem ucierpiał dworzec riazański. Po stronie rewolucyonistów czynne są trzy drużyny, liczące po tysiąc ludzi. W drużynach biorą udział kobiety, walczące z niezwykłą zajadłością. Opryszki rabują sklepy. Wojska strzelają do nich, czem przyczyniają właścicielom sklepów jeszcze większe szkody. Między ludnością zauważyć się daje niezadowolenie z rozruchów, tem więcej, że liczba poległych i rannych wśród przechodniów jest bardzo znaczna. Krążą pogłoski, że przywódcy rewolucyonistów niezadowoleni z tego, iż ruch nie zmusił rządu do liczenia się z nimi, mają zamiar podnieść kwestyę o zaniechaniu zbrojnych działań.

**Moskwa**, 29 grudnia. (R). Dnia 28 go b. m. o godz. 4 min. 45 strzelano około parku Miusskiego na ulicy Bronnej, gdzie wzniesiono barykady, w nocy strzelali rewolucyoniści w hotelu «Kontinental» i ranili kozaka. Żołnierze dokonali w hotelu rewizyi, aresztowali rewolucyonistów, bombardowali dom Romanowa na bulwarze Twerskim, skąd strzelali rewolucyoniści i dom Bronkina na ulicy Riazańskiej, gdzie także strzelano. Banki były otwarte do 2-ej godziny. Niektóre fabryki zaczęły pracować. Robotnicy okręgu presnieńskiego, pragnąc złożyć broń, zwrócili się do prezydenta miasta z prośbą, aby porozumiał się z gubernatorem o warunkach. Rada miejska upoważniła prezydenta do tego i postanowiła wystąpić z odezwą do ludności, polecić zarządowi miejskiemu przedsięwzięcie wszelkich środków dla zapewnienia mieszkańcom żywności. Do rady przy gubernatorze weszło dwóch członków rady miejskiej.

Rada miejska uznała, że wypadki dni ostatnich znalazły, na nieszczęście, przyjazny grunt w braku praw, regulujących swobody, zapowiedziane 30 października, jednocześnie wyraziła przekonanie, że wypadki te nie zatamują reform liberalnych. Rada zrzekła się organizacyi milicyi. Prezydent oświadczył, że w Moskwie oczekiwanym jest jeden z pułków piechoty gwardyi. Wiadomość, jakoby drukarnia Kusznarewa spłonęła jest fałszywą. O godz. 6 min. 35 wieczorem rewolucyoniści wtargnęli do mieszkania naczelnika policyi śledczej Wojłocznika, wyprowadzili go na podwórze i bez względu na prośby dzieci rozstrzelali. W parku Miusskim w czasie strzelaniny uszkodzono szkołę przemysłową. Aresztowano około stu rewolucyonistów.

**Petersburg**, 29 grudnia. (R.) Dnia 27 aresztowano przywódców ruchu rewolucyjnego: 16 tu w okręgu wyborskim i części petersburskiej. Śród aresztowanych jest kilku ludzi, przybyłych z Moskwy.

**Londyn**, 29 grudnia. (R). Ze zdziwieniem i zgrozą śledzą tu za biegiem wypadków w Rosyi, bez względu na święta Bożego Narodzenia. Rozruchy i strejki poważnie podrywają stosunki handlowe Anglii z Rosyą. Wiele ważnych depesz nie dochodzi, listy giną. Wykonywanie obstalunków na mocy kontraktów zatamowano. Wielu parostatków musi brać pozwolenie od komitetów strejkujących, aby mogły wypływać z portów baltyckich. Towarzystwa ubezpieczeń odmawiają ubezpieczania towarów, idących z Rosyi.

(Patrz str. 6)

## e Towarzystwo teatralne.

(Nadesłane).

——

wozdanie z działalności polskiego To-
a teatralnego za ubiegły okres czasu,
nia 1 września 1904 r. do d. 30 sierp-
r., przedstawia się w sposób nastę-

iem 30 sierpnia 1905 r. ukończył się
k istnienia Towarzystwa teatralnego
W ubiegłym okresie sprawozdawczym,
ym czas od dnia 1 września 1904 r. do
rpnia 1905 r. włącznie, Zarząd Towa-
w miarę sił i środków rozwijał dzia-
woją w kierunku propagowania sztuki
znej w Łodzi, drogą poparcia miejsco-
kiego teatru, którego popularność śród
ści łódzkiej pod dyrekcyą i reżyseryą
walewicza zdaje się wzrastać z każdym
-oddziaływania na rozwój ojczystej li-
dramatycznej przez ogłoszenie pierw-
kursu na sztukę dramatyczną. Niestety,
awozdawczy najmniej nadawał się do
poparcia przez szerszy ogół publicz-
w i zamierzeń Towarzystwa, co z ko-
musiało odbić się ujemnie na rezulta-
łalności zarządu. Dziejowe wypadki
wojną na Dalekim Wschodzie, naj-
może, śród innych miast kraju, odbiły
dzi, tem olbrzymiem ognisku przemy-
dlowem, złączonem gęstą siecią stosun-
omiesznych z miejscowościami, przyle-
do terenu działań wojennych.
łsłe w swych skutkach strejki robotni-
olejenie życia miejskiego z normalnych
, poważna troska o sprawy pierwszo-
znaczenia publicznego i niepewność u-
ę stosunków życiowych na najbliższą
—wszystko to zmniejszało wielce owoc-
y i zabiegów zarządu, a nawet czy-
ekiedy prawie niemożliwemi.
dziwnego, że w takich warunkach gra-
alności zarządu musiały być z konie-
kreślone na mniejszą skalę. Związki
Towarzystwu teatralnemu, mające w
swojem cele czysto kulturalne, ideowe,
się i prosperować mogą tylko w nor-
warunkach życiowych. Wszelkie po-
ich odbija się przedewszystkiem na
h tego rodzaju pracy społecznej.
ch powodów, już po ogłoszeniu w mie-
źniu 1905 r. konkursu na sztukę dra-
o czem niżej, wysiłki zarządu skiero-
y głównie: 1) ku utrzymaniu bytu To-
a, wobec małego zainteresowania się
ci jego losami i 2) ku ocaleniu drużyny teatralnej, pozostającej pod dyrekcyą p. M. Gawalewicza, który ze swojej strony czynił nadludzkie wysiłki i poniósł znaczne straty materyalne, chcąc przetrzymać niesłychanie niepomyślne dla sceny czasy.

Oba te zadania blisko leżały zarządowi na sercu. Już z końcem stycznia 1905 r. dało się zauważyć, że znaczna ilość członków tak czynnych jak protektorów już to przestała uiszczać przynależne składki obowiązkowe, już to zadeklarowała nawet wypisanie się z instytucyi. Temu wielce niepożądanemu symptomatowi zarząd starał się zapobiedz wszelkiemi możliwemi środkami. W tym celu i przez piśmienne odezwy i osobistemi wpływami oddziaływano na stowarzyszonych, aby ze względu na cel ogólny i tyle podniosły pierwszego w kraju Towarzystwa teatralnego nie zrażali się sytuacyą chwili i nie przyczyniali się do jego niepowodzenia już w drugim roku od założenia Towarzystwa.

Akcya ta w połączeniu z przyznaniem członkom znacznych ulg pod postacią rabatu od cen za bilety na przedstawienia teatralne, wynoszącego 25 proc. dla członków czynnych i 10 proc. dla członków protektorów, lubo nie wydała takich rezultatów, jakby tego życzyć sobie można, nie mniej jednak obudziła pewne zainteresowanie się sceną wśród miłośników teatru.

Wykaz członków zalegających składki obejmuje niezmiernie dużą ilość nazwisk z sumą zaległości z końcem roku rb. 4 304, a łącznie z niedoborem z roku 1903/4, wynoszącym rb. 903 kop. 50, zaległość dochodzi do poważnej sumy rb. 5,207 kop. 50. Zarząd jednakże w roku ubiegłym nie uważał za właściwe i możliwe skorzystać z przepisu, zawartego w § 24 instrukcyi do ustawy, co do wykreślenia członków Towarzystwa z powodu dopuszczenia zaległości, rozumiejąc, że dla wielu osób przeszkodą do akuratnego wywiązania się z przyjętych na siebie obowiązków mogły być przyczyny wyjątkowe roku ubiegłego. Tym sposobem wykaz członków Towarzystwa nie różni się prawie od zeszłorocznego, choć, zapewne, pośród nich znajduje się wielu wątpliwych. Zresztą taki sposób postępowania wynikł z przeświadczenia, że nie niechęć ku zadaniom i celom Towarzystwa jest przyczyną niepomyślnego realizowania składek, lecz wyjątkowa sytuacya chwili i powtóre, że Towarzystwo sprawdziło tylko na sobie tę powszechnie znaną właściwość naszej działalności społecznej, że do idei nowej, do nowego dzieła odnosimy się z zapałem, a następnie, gdy rzecz przestanie nęcić nowością, ostygamy powoli lub nawet przechodzimy nad nią do porządku dziennego.

Zarząd odczuwał to dobrze, że członkowie tak czynni, jak protektorzy, za opłacone składki
roczne winni dla samej zachęty, otrzym
wien ekwiwalent pod postacią czy to w
teatralnych gratisowych, czy też w inn
zachęcającej do częstszego odwiedzan
Należy mniemać, że postępowanie takie przy
rzy też członków instytucyi i wzmocni jej środ
materyalne. To też już na sezon następny 1905/
r., rozpoczęty we wrześniu 1905 r. Zarząd po
stanowił wprowadzić dla członków rodzaj wido
wisk teatralnych gratisowych pod następującą fo
mą: Każdy z członków, czy to rzeczywistyc
opłacających 24 ruble, czy to protektorów, uis
czających 5 rubli składki rocznej, ma praw
użyć bezpłatnych biletów na widowiska teatralne d
wysokości całkowitej składki rocznej. Wyczer
pywanie zaś wartości składek biletami na przed
stawienia odbywa się w ten sposób, że płacąc
mu za bilet służy prawo odliczania połowy wa
tości na ulgę, czyli rabat członkowski, z obo
wiązkiem zapłacenia drugiej połowy pieniędzmi
Inowacya taka dla obu stron zdaje się być ko
rzystną, doświadczenie zaś poucza, o ile przewi
dywania Zarządu okażą się praktycznemi i po
zyskają popularność pośród członków.

Poza tem pierwszorzędnem zadaniem mi
nionego sezonu artystycznego było dołożenie sta
rań, aby trupa teatralna, pozostająca pod kie
runkiem p. M. Gawalewicza, skutkiem niesprzy
jających okoliczności nie uległa rozpadnięciu się.
To było można powiedzieć, najpilniejszą tro
ską Zarządu. Dyrekcya teatru poniosła wielkie
straty materyalne i znalazła się po wyczerpaniu
wszelkich możliwych środków, pozostających w jej
rozporządzeniu, w położeniu wprost krytycznem,
szczególniej w czasie zawieszenia przedstawień
w miesiącu lutym i marcu 1905 roku. W ta
kim stanie rzeczy osiągnięcie celu, jaki sobie upla
nował Zarząd, przedstawiło się możliwem jedynie
przez zwiększenie subsydyum teatrowi, na co
znowu rozporządzalne środki Towarzystwa nie
zupełnie pozwalały. Fundusz obrotowy na zwię
kszenie subsydyum nie starczył, należało udać
się do zaczerpnięcia z funduszu rezerwowego
Zarząd nie zawahał się uczynić tego w prze
konaniu, że przez pomoc okazaną teatrowi w tej
krytyczniejszej chwili, spełnia właśnie najgłó
niejsze i zarazem najsympatyczniejsze zadanie
swojego istnienia.

Z tych powodów zamiast pierwotnie ustano
wionego subsydyum dla teatru polskiego w ilości
rb. 4,000, uchwałą z dnia 15 lutego 1905 roku
postanowiono przez krytyczne miesiące marzec
kwiecień i maj 1905 r. wypłacić jeszcze dyrek
torowi teatru dodatkowo po rb. 500, oraz udzie
lić temuż nadzwyczajnej zapomogi jednorazowej
rb. 1,000. Tym sposobem ogólne subsydyum za
rok ubiegły wyniosło rb. 6,500.

Nadto stosownie do warunków subsydyowa

---

## KONKURS
## NIA BOLESŁAWA PRUSA.

# SŁOŃCE.

——

(Dokończenie, patrz nr. 287.)

śnym, pełnym, a niesfornym dziś głosi-
a telegram za telegramem: o haniebnym
wojsk, o panice, powstałej w cofającej
o zamieszaniu między furgonami, o ar-
ch, odrzynających konie od dział, o ma-
zonych, tratujących i tratowanych, przed
m uciekających i zatracenie znajdują-
ię wolniej już, zmęczona i znudzona —
szy raport Kuropatkina, potwierdzający
klęskę Mukdeńską i...
— żadnych przeczuć, żadnego niepo-

Niusia nie myśli o tem, co czyta. Niusia
będzie jeszcze w stołowym słońce, jak
panna Wanda i że panna Wanda bę-
znowu w dobrym humorze.
ych ...

— Mukden.

Chmura, którą skłębiła w chaos, spotworniła w Gehennę — panika...

Chmura, po przejściu której stygnące w agonii usta skarżącem się:

— Żal... — ziemię żegnają.

Naraz podnosi ku babce jasną główkę.

To te osłupiałe oczy ją przyciągnęły, oczy, w których stoją łzy.

— Babcia płacze?... Babcia?

Dziwne łzy. Dwie tylko...

Na sekundę zawisły na rzęsach i zgubiły się gdzieś w zmarszczkach.

I babcia więcej nie płacze.

Kuryer zsunął się z kolanek — dziecko znieruchomiało.

Staruszka, podana całem ciałem naprzód, patrzy oczami, z których wypłynęły ostatnie łzy, w słońce — w tę oślepiającą jasność, buchającą przez otwarte drzwi.

Powiek nie mruży.

Palce wpiły się w boczne poręcze fotelu, na ustach niewydany krzyk zastygł.

Jeszcze chwila i — pada w tył.

Siwa głowa uderzyła o drewniane obramowanie, ręce zesztywniały, oczy wciąż w słońce patrzą...

Niusia zrywa się ze stoleczka i cofać zaczyna z twarzyczką, jak liliowe płatki.
do swojej błękitnej bombonierki.
ku — śmietniczka, szczotka oparta
miednica zestawiona z marmurowe-
zucona w trakcie słania łóżeczka —
erka wala się jednym ...iem po

iąg...

Wdarł się przez otwarte okno razem z tur
kotem dorożek i tym niemilknącym nigdy szumem
miasta.

I jeszcze skrawek słońca...

Biegnie do kuchni — i tam nikogo.

Przebiega z powrotem jadalnię. Nieprzyto
mna, dygocząca wpada znowu w słońce...

W słońce — arabeskami po dywanie rozsia
ne i arabeskami siejące...

Walerka — na balkonie.

Błyskawicą przebiega salon, chwytając ją be
słowa za fartuch.

Odwraca się przestraszona i — blednie.

Tragiczna maska babki odbiła się na twarz
dziecka.

A Niusia wraca przez słońce, cała w dojm
jącem zimnie.

Już nie biegnie.

Idzie wolno, bardzo wolno, staje w prog
babcinego pokoju — śliczny, dziwny kwiat z słoń
ca wykwitły.

Uśmiechy pogasły, twarzyczka stężała, mał
dusza — znowu w mroku.

Słońce świeci, a jej — zimno, i ciemno,
znowu smutno...

Słońce...

Za nią - wypłomienione ponsowo-ceglasty
pękiem, przed nią — aż do babcinego fotelu
pełzle...

Oczy babci wciąż w nie patrzą.

Niusia naprzód nie idzie i nie cofa się —
stoi w progu.

Przez słońce oczami babki patrzy w nią —
Śmierć...

KONIEC.

...atru, Towarzystwo wypłaciło na rzecz artystów od funduszu przezorności, tworzącego się ze składek tychże artystów, przez potrącanie z gaży miesięcznej rb. 264 kop. 96 za 7½ miesięcy. Wszystko to spowodowało zaczerpnięcie z funduszu kapitału rezerwowego rb. 2 057 kop. 97, i z kapitału żelaznego rb. 1 457 kop. 45, razem rb. 3,514 kop 82. Szczegółowe dane cyfrowe w tym przedmiocie zamieszczone są w bilansie za rok ubiegły, dołączającym się do niniejszego sprawozdania.

W łonie Zarządu Towarzystwa od początku jego istnienia, panowało i panuje przekonanie, że utrwalenie bytu Towarzystwa w znacznej mierze zawisło od skrzętnego gromadzenia na własność Towarzystwa wszelkich potrzebnych utensylii, jak: dekoracyi, kostyumów, biblioteki, nut, mebli i innych rekwizytów scenicznych. To też w roku ubegłym baczną na ten przedmiot zwrócono uwagę i dość poważną osiągnięto rezultaty. Część funduszów użyta została na wystawę sztuk, t. j. na zakup odpowiednich utensylii scenicznych, mających pozostać wyłączną własnością Towarzystwa. Wskutek tego inwentarz własności ruchomej Towarzystwa w końcu roku sprawozdawczego przedstawiał wartość rb. 2,143 kop. 15, z której to sumy odpisano na zużycie na rok 1904/5 rb. 428 kop. 64, czyli 20%. Tak, że realna wartość inwentarza z końcem roku sprawozdawczego wynosiła rb. 1,714 kop. 51.

Majątek ten z roku na rok powiększać się będzie, co z czasem da możność Towarzystwu skuteczniejszego, najbardziej racyonalnego popierania teatru i utrzymywania go na odpowiednim poziomie artystycznym, a to przez oddanie mu do użytkowania wszelkich niezbędnych akcesoryi scenicznych.

Niesprzyjające okoliczności ubiegłego sezonu artystycznego nie pozwoliły utrzymać subsydyowanej trupy teatralnej w Łodzi przez miesiące letnie. Pomijając już brak odpowiedniego wymaganiom publiczności teatru letniego, do wybudowania którego nikt w roku ubiegłym nie okazywał najmniejszej chęci, stanęły temu na przeszkodzie przyczyny zewnętrzne, o których powiedziano wyżej. Trupa łódzka wyjechała też na letnie miesiące, począwszy od miesiąca maja 1905 r. do Warszawy, gdzie pod dyrekcyą p. M. Gawalewicza dawała przedstawienia w gmachu Filharmonii, ciesząc się powszechnem uznaniem publiczności i prasy.

Niezależnie od akcyi materyalnego poparcia teatru, Zarząd postarał się też uczynić pierwszy krok w roku ubiegłym w kierunku rozwoju literatury dramatycznej. Uchwałą z dnia 7 grudnia 1904 roku postanowiono mianowicie ogłosić konkurs na sztukę dramatyczną i datę ogłoszenia ustanowić na dzień 1 stycznia 1905 roku, a dostarczenia sztuk—na dzień 1 czerwca t. r.

Konkursowi nadano nazwę: «I go konkursu Polskiego Towarzystwa teatralnego w Łodzi» i wypracowano szczegółowe warunki tegoż, zamieszczone w całości niżej. Wytyczne zasady ustanowienia konkursu były następujące:

1) Fundusz na nagrody, których ustanowiono trzy: na rb. 600, 300 i 100, wynoszący razem 1000 rb., zadeklarował własnem staraniem zebrać i dostarczyć przewodniczący w Zarządzie p. Teodor Trenkler.

O nagrodę mogą ubiegać się tylko te sztuki, które zostały zakwalifikowane do grania.

2) Całkowity fundusz 1000 rb. ma być użyty na nagrody, przyczem pierwsza nagroda bezwarunkowo ma być wydana.

3) Sąd konkursowy składać się winien z 2 „jury", 1 dla wybrania do czytania i wystawienia sztuk z pośród nadesłanych i 2 go dla wyróżnienia sztuk do nagrody i

4) Od wystawionych sztuk konkursowych Dyrekcya teatru na rzecz Tow. teatralnego ustępować będzie 5 proc. z dochodu brutto

Termin do składania sztuk oznaczono do dnia 1 czerwca 1905 r.

Na konkurs nadesłano wszystkiego 85 sztuk. Prace sądu konkursowego, z zamknięciem roku sprawozdawczego były w pełnym biegu, aby sztuki wybrane mogły być wystawione na scenie, o ile okoliczności zewnętrzne pozwolą, jeszcze w bieżącym sezonie teatralnym.

Na posiedzeniach swoich Zarząd podniósł też kwestyę wprowadzenia pewnych zasadniczych zmian w ustawie Towarzystwa, w duchu rozszerzenia praw członków protektorów i zrównania ich pod względem ... kami rzeczywistymi. Projektowane modyfikacye ustawy mają być przedstawione do uznania ogólnemu zebraniu członków Towarzystwa. W końcu nadmienia się, że w roku ubiegłym na zasadzie wydanych w tej mierze praw do czynności Towarzystwa wprowadzony został język polski.

Na tem, w głównych zarysach, ogranicza się działalność Towarzystwa za rok ubiegły.

Szczegóły, odnoszące się do składu Zarządu, liczby członków, zaległości składek, wysokości funduszów Towarzystwa, podane będą późniéj w rezultatach cyfrowych. Ze szczegółów tych nabrać można przekonania o pełnym obrazie stanu Towarzystwa z końcem r. 1904/5. Nie jest on zapewne zbyt pomyślny, ponieważ Towarzystwo w okresie sprawozdawczym nie rozwinęło się ani pod względem liczby członków, ani pod względem swoich zasobów pieniężnych. Stan taki atoli był wynikiem okoliczności nieprzewidzianych, wielce dla rozwoju Towarzystwa niesprzyjających.

Zarząd Towarzystwa przyszedł do przekonania, że środki Towarzystwa nie są wystarczające do postawienia sztuki dramatycznej w Łodzi na stopie takiej, na jakiej pragnąłby ją widzieć. Czuje się jednak w obowiązku wytrwać na stanowisku do czasu, aż teatr polski w Łodzi otrzyma realniejsze podstawy dla swego istnienia.

—:—

# OFIARY.

## Zamiast powinszowań noworocznych

*Na szkołę rzemiosł przy Ł. Ch. Tow. Dobr.*

(Złożone na ręce komitetu).

Antoniewski 1 rb., Anstadt K. 1 rb., Anstadt Z. 1 rb, Arkuszewski K. 3 rb., Albrecht Z. 1 rb., Arlitewicz Z. 2 rb., Arneker 1 rb., Adamczewski 1 rb.

Bakalarczyk ks. 2 rb., Brudziński dr. 1 rb., Bieliński 50 kop., Bretszneider ks. 2 rb., Bąkowska 1 rb, Buchowscy Józ. 2 rb., Brautigam 2 rb, Bondy dr. 1 rb., Bernard dr. 1 rb., Buhle K. 3 rb., Bartoszewski 1 rb., Brzozowski S dr. 1 rb., Bekker 50 kop., Bełżyński dr. 1 rb., Biedermann P. 2 rb., Becker 1 rb., Borkowski Ł. J. 3 rb., Brinckenhoff Edw. 1 rb., Brinckenhoff E. 2 rb., Beck W. 1 rb., Bujno inż. 1 rb., Beckmann dr. 1 rb., Babicki adw. 1 rb, Bieliński S. 50 kop.

Chełmiński inż. 1 rb, Certowicz 1 rb., Czapski W. 1 rb., Charemza 1 rb., Chrzanowski A. 1 rb., Czajewski W. 1 rb., Czarnomski 1 rb.

Dąbrowski dr. 1 rb., Desselberger 50 k., Dawidson 1 rb,. Drozdowski 1 rb., Dybczyński W. 1 rb, Dębicki 1 rb., Dworzaczek A. 1 rb.

Ehrlich 1 rb.

Filipkowski adw. 1 rb., Fuks H. 1 rb., Freudenberg 2 ruble, Foelsch 1 rb., Fuks A. 50 kop., Fritze D. 2 rb, Frankowscy W. i F. 1 rb., Frankowski J. 1 rb., Finster 1 rb., Fischer M. 1 rb.

Geyerowa Gustawowa 5 rb., Geyer Edm. 5 rb., Geyer R. 5 rb., Geyer Eug. 5 rb, Grohmann H. 2 rb., Grohmann K. 2 rb., Grohmann Z. 2 rb, Grohmann Paulina 2 rb., Grohmann A 2 rb., Gangloff 1 rb, Gudgeon 1 rb, Górecki 50 k., Gorski dr. 1 rb., Grabowscy Józ. 3 rb., Goebel H. 1 rb., Goebel J. 1 rb., Goldammer O. i W. 3 rb., Gundelach pastor 2 rb., Gundelach 50 kop., Goldmann T. 1 rb., Goeldner 1 rb., Groszkowski W. 1 rb., Gruszczyńscy rej. 3 rb, Golc dr. 3 rb., Golc inż. 1 rb., Garliński dr. 1 rb., Gorski inż. 1 rb, Gajewicz dyr. 2 rb., Grzegorzewski i Kulesza 1 rb, Gołkontt adw. 1 rb., Głuchowski 1 rb.

Handke Julia 1 rb, Hoffmann Fr. 1 rb., Hordliczka W. 1 rb., Horodyński 1 rb., Hauk K. 1 rb., Hoffmann W. 1 rb., Herbst Ed. 5 rb., Hüffer Ed. 2 rb., Hüffer T. 2 rb., Hüffer W. 2 rb., Hanemann W. 1 rb., Härtig A. A. i H. 1 rb., Hoffman 1 rb., Hennel inż. 1 rb., Hyżycki 1 rb., Hełmicki 1 rb.

Janusz 1 rb., Jonszer rej. 1 rb., Jarzębowski J. 1 rb, Jankowski W. 1 rb., Jeziorkowski inż. 2 rb., Jokiel J. dr. 1 rb, Jasiński Ks. dr. 1 rb., Jelnicki dr. 1 rb., Jezierski L. 1 rb., Jankowski W. 1 rb., Jezierski Ed. 1 rb, Jakobi Ks. 2 rb., Jaśkiewicz Ks. 2 rb.

Keller R. 3 rb., Keller jun. 1 rb. 50 kop., Królikowski 1 rb., Karwaciński adw. 1 rb., Karsch T. 2 rb, Kaiserbrecht 3 rb., Kossobudzka 2 rb., Koźmińscy Leon. 2 rb., Knapski 3 rb., Krusze dr. 2 rb., Knabe B. 1 rb., Kinel 1 rb., Krasuski 1 rb., Kłokocki L. 1 rb., Krafft A. 1 rb., Kindermann F. 1 rb, Kindermann L. 1 rb, Kindermann H. 2 rb., Kindermann A. 1 rb., Kindermann J. 3 rb, Kwaśniewski dr. 1 rb., Kobierzycki 1 rb., Karski A. 1 rb, Kułakowski K. 50 kop., Kregczy J. 3 rb, Krupecki W. 1 rb., Kossuth jun. 1 rb., Kraft M 1 rb., Krause O. 1 rb., Kudzielka M. 1 rb., Konrad Z. 1 rb., Książek 1 rb., Kramme 1 rb., Kobyliński inż. 1 rb.

Lipiński A. 1 rb., Lange bracia 1 rb., Lemené inż. 1 rb., Lenartowicz Fr. 50 kop, Lukenbach N. 1 rb., Leonhardt 5 rb., Leinweber 1 rb., Lorenc 50 kop., Leśniewski J. 1 rb.

Łapiński 50 kop., Łuba M. 2 rb., Łubieński Z. 1 rb., Łubieńska 50 kop.

Majewska 50 kop., Mogilnicki K. rej. 1 rb, Magnuski W. 1 rb., Mogilnicki A. 1 rb, Mantay O. 1 rb., Morzkowski M. 1 rb., Müller J. 1 rb. ... Makarczyk W. 1 rb., Michałowski A. 1 rb., Mi... S. 2 rb., Michlewski T. 1 rb., Mogilnicki dr. ... Markowski T. 1 rb., Michiewicz 1 rb., Miście... Malinowski ks. 1 rb., Małczyński ks. 2 rb. Madler 2 ... Matheus J. 1 rb, Milker A. 1 rb., Makow adw. 2 rb. Mörs M. 1 rb., Meylert L. 1 rb.

Nalepiński K. 1 rb., Neumann A. 1 rb, Nes... Ferrenbach 3 rb., Nakielski inż. 50 kop.

Ostrowski K. 1 rb., Odyniec J. 50 kop., Osiecki d... 1 rb., Ostaszewski J. 1 rb., Olędzki K 1 rb., Osterma... Art. 1 rb., Owczarewicz I. 2 rb., Olszewski dr. 1 rb. Ostrowidzki Wł. 50 kop., Oalsner Cl. 1 rb.

Plichta dr. 1 rb., Pawłowski T. 20 kop., Pakuls... St. 50 kop., Pieniążek dr. 1 rb., Peters I. 1 rb. Paklerski 1 rb., Petersilge M. 1 rb., Peyzer 1 rb., Patz 3 rb, Pawłowicz Br. 1 rb., Piątkowski 20 kop.

Raubal adw. 3 rb, Reineke Z. 4 rb., Rathe S. 2 rb., Rathe E. 3 rb., Rychter Zyg. 2 rb.. Rychter J. 2 ruble, Rychter R. 2 rb., Riebensahm P. 1 rb., Rosicki M. 50 k., Rogozinski ks. 2 rb.. Reul Ol. 1 rb, Resiger R. 1 rb., Ramnisch F. 3 rb., Rząd dr. 1 rb., Rausch F. 1 rb. Rossman adw. 1 rb., Reiter J. 1 rb., Roszkowski A. 2 rb., Ramult A. 2 rb., Rościszewski J. 1 rb., Rontalerowa pastorowa 1 rb.

Strzelecki F. 2 rb., Schultz P. 2 rb., Starczewski M. 1 rb., Siewers 1 rb. Sehreer G. 3 rb., Szmidel ks. 2 rb., Szmigielski ks. 2 rb., Szcześniak ks. 1 rb., Sprzączkowski M. 2 rb., Stefanus Ed. 2 rb., Stefanus J. 1 rb., Stanisławski adw. 1 rb., Skalski dr. 1 rb.. Szamota St. 50 kop., Sumiewski 1 rb., Szafranowski 1 rb., Sokołowski dyr. 1 rb., Szmit I. 50 k., Steigert J. 50 k., Steinert K. 1 rb., Steinert R. 1 rb., Steinert E. 1 rb., Schimmel R. 1 rb., Szymański A. 1 rb., Schäffer 1 rb., Scheibler Anna 5 rb., Scheibler K. 5 rb. Stephan St. 1 rb., Stamirowski A. 3 rb., Steigert T. 1 rb., Sikorski dr. 1 rb., Stożkowski T. 1 rb., Smiarowski A 1 rb., Stebelski J. 1 rb., Sawicki J. 50 kop., Sobańskie K. i E. 50 kop., Steigert T. 2 rb., Stokowski 3 rb., Słoński 20 k., Świerczewska Z. 1 rb., Świerczewski Cz. 1 rb. Szumin 50 k.

Teschich A. 1 rb., Tauberowa Z. 1 rb., Taczanowska R. 60 kop., Tulin R. 2 rb., Tyszka M. 1 rb, Tietzen A. 1 rb., Truszkowski H 50 kop., Trenkner 50 k. Trautwein 2 rb., Trepka W. 1 rb. Trojanowski rej. 2 rb., Tujakowski adw. 1 rb.

Urbanowski A. 1 rb, Urbanowski J. 1 rb., Ulrichs M. 1 rb., Ulrich F. 1 rb.

Wróblewski 50 kop., Witkowski dyr. 2 rb., Werschitzky 1 rb, Wróblewski A. 20 kop., Weil K. 1 rb, Wieke E. 2 rb., Weil E. 2 rb., Wasilewski F. 1 rb., Wünsche Max 1 rb., Wolski C. inż. 1 rb., Weil Cz. 1 rb, Weil Wł. 1 rb. Wolski J. 1 rb. Wróblewski J. 1 rb., Wyganowski adw. 1 rb., Wagner inż. 3 rb, Wiunicki Fr. 1 rb., Werner H. 3 rb.

Zaleski 2 rb., Zieleziński 1 rb, Zdrojewski M. 1 rb., Zaborowski dr. 1 rb., Zajączkowski H. 50 k.. Zajączkowski Ant. 1 rb., Zajączkowska H. 20 kop., Żyźniewski J. 1 rb., Ziegler R. 2 rb, Ziegler R. 1 rb., Zoner L. 1 rb., Zawadzki Z. 1 rb., Zieliński St. 1 rb., Zand 1 rb., Żelazowski A. 1 rb., Żółtowski M. 1 rb., Zieleziński ... inż. 1 rb.

—:—:—:—

## List Hapona.

O. Hapon ogłosił w socyalistycznym „Vorwärts" list następujący:

Szanowna Redakcyo!

Zmuszony ponownie opuścić ziemię rosyjską, znalazłem w № 285 i 287 „Vorwärtsu" dwie notatki, mnie dotyczące, które mogą w świetle fałszywem przedstawić motywy mojego wyjazdu z Rosyi. Nieprawdą jest, jakobym Rosyę opuścił dlatego, że sam rzekomo wyczułem, iż rola moja w rewolucyi rosyjskiej jest skończona. Wyjechałem jedynie z obawy przed grożącem mi każdej chwili ze strony pachołków rządowych aresztowaniem, które byłoby wpoprzek stanęło misyi, przezemnie podjętej. Zresztą mam za granicą załatwić kilka poleceń tych robotników, którzy dochowali mi swojej wierności.

Jak dawniej, tak i teraz opieram się na podstawach zasadniczych socyalizmu międzynarodowego i nadal na nich opierać się będę. Tylko w metodzie urzeczywistnienia idei socyalistycznych kroczę własnemi drogami, które jedynie przez doktrynerów jednostronnych, nie przez ludzi czynu socyalno-rewolucyjnego, uważane są za szkodliwe dla sprawy robotniczej.

Pomijając jednak słuszność lub niesłuszność mojego stanowiska, o jedno tylko was proszę: Nie wierzcie żadnym interwiewom, z których scharakteryzowane są moje rzekome plany i zamiary, ponieważ aż do dnia dzisiejszego nie mówiłem o nich z żadną, stojącą zdala od mojej organizacyi osobą i w przyszłości także do mówienia skłonny nie będę.

Z pozdrowieniem socyalistycznem

Jerzy Hapon.

Genewa, 9-go grudnia.

# Telegramy

## gencyi urzędowych.

---

tersburg, 28 grudnia. (P). Najwyżej za-
onemi przepisami Rady ministrów uznano
będne:
Zabronić przywozu broni, oprócz broni
kiej, jak również i przyborów do niej
nicy i Finlandyi. Nadać generał-guber-
, gubernatorom i naczelnikom miast,
wydawania obowiązujących postanowień
owywaniu i sprzedaży broni palnej, oprócz
kiej, przyborow do niej, materyałów wy-
ch, oraz prawo nakładania kar, za na-
tych przepisów, w porządku administra-
do trzech miesięcy aresztu lub 500 ru-

Nadać gubernatorom i naczelnikom obwo-
wo pozwalania obywatelom ziemskim na
cyę i utrzymywanie z funduszów pry
urzędów policyjnych, oddziałów pieszych
ch straży policyjnej.

kwa, 28 grudnia. (P.) Partye skrajne,
otwartą walką z wojskami, mniej ener-
zmuszają siłą do bezrobocia i dlatego
miarkowanych robotników pojawia się
poczęcia pracy W niektórych fabrykach
ncy za rzeką Moskwą zaczęli wyrabiać
Niektóre drukarnie zamierzają w tych
tanąć do pracy.

kwa, 28 grudnia. (P.) Domy na ulicy
ej noszą na sobie ślady kul armatnich
inowych. Rozbite szyby, w murach

bombardowano remizę tramwajów miej-

rojeni kolejarze dziś w granicach mo-
ch stacyj zaczepnych działań nie prze-

nt operacyj rewolucyonistów zajął zna-
estrzeń, od Kazańskiego dworca do Pre-
ło 10 wiorst.
k gazet i związane z tem oświetlenie
ów wytworzyło mnóstwo alarmujących
. Szczególnie po okolicznych wsiach
się wiadomość, jakoby Moskwa była do
spalona.
tye umiarkowanych robotników śpiesznie
ją Moskwę. Abonenci miejskiej sieci
znej po dawnemu wyłączeni. Telegrafem
ą się tylko instytucye rządowe.
wszystkich kolei węzła moskiewskiego
jest tylko Mikołajewska. Rezerwowy
w Kitajgorod zamknięty. Kreml zam-

ciągu pierwszej połowy dnia ogień arty-
wał bez przerwy w różnych punktach
Barykady wznoszą się w nowych dziel-
miasta, opasując miasto po linii ulicy
. Zniszczone w dzień barykady w nocy
ją się na nowe sztuczniej zbudowane,
a sieć barykad powiększa się w ulicach
cych plac Arbacki.
punktach sanitarnych najwięcej przywo-
ych, poszkodowanych wypadkiem.
wolucyonistów prawie niema.

rel, 28 grudnia. (P). Wyznaczony na
go b. m. zjazd delegatów włościańskich
nie odbył się, ponieważ nie pozwoliła na
a. Jednakże część delegatów razem z ro-
ni i sołtysami, urządziła w suterenach
Wolta potajemne posiedzenie. Policya
ała zgromadzonych i zabrała dowody.
tego aresztowani został: członek zarządu
go inżynier Lender, towarzysz głowy
pięciu nie odszukano, a pomiędzy nimi
wie rady miejskiej Bemaut i Strandman,
policya miała zamiar aresztować. Wszyst-
esztowano około 70 osób. Sklepy otwar-
a i telegraf czynne, porządek niezakłó-
ociągi chodzą rzadko, ponieważ znaczna
maszynistów strejkuje. Część robotników
ych oświadczyła chęć rozpoczęcia pracy.
natach szczególnie w Rozenberskim nie-
e. Siły wojskowe niedostateczne. W nie-
miejscowościach władze powiatowe zmu-
stały do wyjazdu. Pocztowa komunika-
etersburgiem odbywa się parostatkami.

ersburg 28 grudnia (P.). Komisya uni-
u petersburskiego opracowała projekt ustawy normalnej uniwersyteckiej z obszerną autonomią i swobodą wykładów.

Robotników strajkujących jest około 37,000. W niektórych fabrykach i zakładach przemysłowych zawieszono pracę wskutek obawy przerwania robót jeszcze przed świętami. Za tydzień strajku niewypłacono robotnikom około 528,000 rb.

13 linii telegrafu rządowego dział; nie przyjmują telegramów do Syberyi, Kaukazu Rygi, Libawy, Kazania, Rostowa n. D, Samary, Saratowa, Dźwińska i Niższego Nowogrodu Zamiana korespondencyi z zagranicą w porządku, czynne są wszystkie trzy przewodniki berlińskie i kabel duński.

Towarzystwo popierania ruskiego przemysłu i handlu postanowiło starać się o urządzenie wolnego portu w kraju Nadmorskim.

**Warszawa** 28 grudnia (P) Strejk telegraficzno pocztowy skończył się. Koleje, oprócz linii mławskiej i kowelskiej czynne. Agitacya zamykania sklepów nie udaje się. Izba sądowa zawiesiła wydawnictwo „Gazety Warszawskiej", redaktora oddano pod sąd.

**Płock**, 28 grudnia (P). Aresztowano wójtów i sędziów gminnych za samowolne zaprowadzenie języka polskiego w sądach i urzędach gminnych.

**Sosnowiec,** 28 grudnia (P). W okręgu sosnowickim przerwało zajęcia przeszło 20,000 robotników. Wczoraj około koszar wojskowych nastąpił wybuch dynamitowy, jednakże nieszkodliwie.

**Warszawa**, 28 grudnia (P) Oczekiwany na dzisiaj strejk powszechny nie doszedł do skutku.

**Kowno** 28 grudnia (P). Wskutek przeciągającego się strejku komendant twierdzy wydał stanowcze środki dla przywrócenia porządku. Ulice przepełnione są wojskiem, na placach ustawiono w gotowości bojowej działa polowe. Ruch tramwajów przywrócono przy pomocy patroli wojskowych. Dzisiaj w mieście spokojniej, prawie we wszystkich fabrykach przystąpiono do pracy. Wieczorem otwarto sklepy.

**Kijów**, 28 grudnia. (P.). Dnia 25 b. m. koleje południowo-zachodnie i połtawska nie przyłączyły się do bezrobocia. W powiatach pojawili się agitatorzy, mający przygotowany już tekst uchwał gromadzkich, w celu zwołania wiecu włościańskiego. Włościanie miejscowi nie wykazują skłonności do gwałtów.

**Jurjew**, 28 grudnia (P) Droga żelazna nie pracuje. Przybyli kozacy. W powiatach są zorganizowane rewolucyjne zarządy gminne. Zmuszają do zamknięcia sklepy monopolowe, stosownie do uchwały listopadowej.

**Ługa**, 28 grudnia (P). Aresztowano włościanina tulskiej gubernii Kuzniecowa, który w ubraniu chorążego kawaleryi nawiedzał mieszkańców, zbierając ofiary, jakoby na rzecz chorych i ranionych żołnierzy.

**Odesa**, 28 grudnia (P). Strejk traci na sile: sklepy są otwarte, banki, kawiarnie, restauracye są czynne; w wielu fabrykach rozpoczęto pracę; poczta i telegraf pracują, oświetlenie miasta nieprzerwane, apteki są otwarte, widowiska w teatrach odbywają się, tramwaje miejskie rozpoczęły ruch rano, ale potem przerwały, pociągi osobowe odchodzą rzadko, telefony nie są czynne. Związek adwokatów uznał strejk za nieobowiązkowy. Aresztowano wielu przedstawicieli skrajnych partyi.

**Moskwa**, 28 grudnia (P). Zrana artylerya strzelała do domu Czyżykowa. Na ulicy Sadowej i innych głównych sklepy są otwarte.

**Symferopol**, 28 grudnia (P). W powiecie melitopolskim włościanie zorganizowali drużyny, mające na celu przeciwdziałanie rozruchom agrarnym.

**Jarosławl**, 28 grudnia (P). Na stacyi Jarosławl otrzymano depeszę wyjaśniającą, że ogólne zebranie kolejarzy w Wołogdzie przy tajnem głosowaniu wypowiedziało się 258 głosami przeciwko 4, za przerwaniem wszelkich strejków. Takąż depeszę otrzymano z Iwanowo-Woznieseńska.

**Petersburg**, 28 grudnia (P). Gubernator mohilewski Klingsberg mianowany został senatorem. Poseł Bulgaryi Bachmatjew mianowany do Japonii na podobneż stanowisko.

**Petrozawodsk**, 28 grudnia (P) Prezes gubernialnego ziemskiego zgromadzenia posłał w imieniu zgromadzenia depeszę do hr. Wittego, że zgromadzenie uważa za konieczne przedstawić Jego Ekscelencyi, że rząd, nie zważając na agitacyę skrajnych partyi, powinien przeciwstawić całą siłę władzy, albowiem tylko nieugięta polityka zdolna jest przywrócić porządek i wprowadzić w życie prawne podstawy manifestu z dnia 30 października.

**Kijów**, 28 grudnia (P). Strejkujących w Kaziatynie zmuszono siłą wojskową do przystąpienia do pracy. Dziś strejkujący na stacyi Sarny usiłowali rozbić pociąg osobowy. Zabitych nie ma, są ranni. Wysłany dla dania pomocy posiłkowy pociąg został również wykolejony. Na stacyę Sarny wysłano kozaków.

**Paryż,** 28 grudnia (P). Według wiadomości, otrzymanych z Brestu, pancernik «Admiral» otrzymał polecenie być gotowym do odpłynięcia na wody Baltyku, ażeby w razie potrzeby odwieźć do kraju rodzinnego, zamieszkałych w Rosyi poddanych francuskich. Krążownik «Cassini», oddany do rozporządzenia posła francuskiego, odpłynie z Kopenhagi wprost do Kronsztadu.

**Paryż**, 28 grudnia. (P) Zawiadamiają, że wybory prezydenta odbędą się 16 stycznia 1906 roku. «Republique Francaise» w rodzaju pogłoski podaje, jakoby niektórzy deputowani postanowili w ostatniej chwili wystawić kandydaturę Loubeta.

**Pekin**, 28 grudnia. (P). Pełnomocnicy japońscy odjechali do Tientsinu. Otwarcie miast mandżurskich dla wszechświatowego wolnego handlu nastąpi dopiero po opuszczeniu Mandżuryi przez wojska rosyjskie i japońskie.

Ruch przeciwko obcokrajowcom szerzy się. Niektóre pisma miejscowe proponują bojkot opium angielskiego.

**Nagasaki,** 28 grudnia (P) Parostatek „Matylda", który przybył z Władywostoku, zawiadamia, iż położenie w Mandżuryi gmatwa się.

## SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE

*Stacyi centralnej K. E. Ł.*

| Data. | Barometr sprowadzony do 0° st. | Termometr w st. C. | Wilgotność w %. | Kierunek i siła wiatru. | Uwagi. |
|---|---|---|---|---|---|
| 28/XII 1 pp. | 736.9 | — 0.2 | 100 | N W 1 | Z dnia 28/XII Temperatura max.—0.5° C. Temperatura min.—2.6° C. Opadu 0.0 |
| 28/XII 9 w. | 737.3 | — 0.6 | 96 | N W 1 | |
| 29/XII 7 r. | 735.5 | — 2.0 | 98 | S E 0 | |

**Podręcznik do historyi polskiej**

# „Dzieje Polski"

przez D-ra **Feliksa Konecznego**

z dużą mapą Polski i przeszło 80 rysunkami
dwa tomy, w broszurze 1 rb. 50 kop.
Do nabycia w Administracyi „Rozwoju" 1238

---

# Zbierajcie!!!

**...szmaty, żelazo, korki, sznurki, kości, papier, szkło i t. p. przedmioty.**

Zgłoszenia przyjmują firmy: „Królikowski"—Piotrkowska 124, „Kasprzykowski"—Piotrkowska 284, „Akc. T. Gostyński i S-ka"—Piotrkowska 68, „Lipiński"—Nowomiejska 1, oraz p. Zaborowski—Widzewska 5C.

Prosi o to
**KOMITET PRZECIWŻEBRACZY.**
503

---

Antologia poetów polskich

## „KOCHAM I CIERPIĘ"

Najserdeczniejsze pienia miłosne wybrane
Z KLEJNOTÓW POEZYI POLSKIEJ.
**Podręcznik do deklamacyi**
— ułożył —
BOLESŁAW LONDYŃSKI.

Motto
„Miej serce i patrzaj w serce."

Cena w handlu księgarskim 1 rub.
Dla prenumeratorów „Rozwoju" w ozdobnej oprawie 55 kop.
W książce tej mieszczą się utwory 67 autorów.

---

# Były profesor

języków starożytnych w gimn. Warsz. A. P. chce udzielać lekcyi tychże języków.
Długa 28, m. 8. 1618

---

Warszawskie wydawnictwo muzyczne
**„K. Dworzaczka i R. Etlisa"**
poleca różne utwory

## ALOJZEGO DWORZACZKA

na fortepian, na śpiew solo z towarzyszeniem fortepianu, duży wybór pieśni na chór męzki, na skrzypce z towarzyszeniem fortepianu, kwartet smyczkowy (Op. 24 № 1).
Wyszły świeżo z druku: „Helenówka"—polka, „Łodzianka" — polka-mazurka, „Faworytka" — polka, oraz walce „Moje Kochanie" i „Moment d'or" (złota chwila).
Żądać we wszystkich księgarniach.
Skład główny u Gebethnera i Wolffa, w Warszawie.

---

# Świetna okazya!

1556—8—8

Z powodu zwinięcia interesu

## ZUPEŁNA WYPRZEDAŻ

**niżej ceny kosztu**

w sklepie bławatnym I. BRONIKOWSKIEJ dawniej
**„T. KOSSOBUDZKA" ulica Piotrkowska 84.**
Tylko do Nowego Roku!!

---

Na skutek postanowienia Rady Opiekuńczej

## 7-klasowych męskiej i żeńskiej Szkół Handlowych w Pabianicach

i za zezwoleniem odnośnych władz wykłady we wstępnej i pięciu pierwszych klasach wspomnianych szkół prowadzone będą **w języku polskim** od stycznia 1906 roku, za wyjątkiem języka rosyjskiego, historyi i geografii. Program szkolny pozostaje bez zmiany do końca b. roku szkolnego. Egzamina wstępne rozpoczynają się dnia 11 stycznia 1906 r., lekcye dnia 15 t. m. Rodzice, życzący sobie odebrać dzieci z powodu reorganizacyi szkół, proszeni są o zawiadomienie sekretaryatu szkół do dnia 10 stycznia 1906 r.

**Rada Opiekuńcza**
**Szkół Handlowych w Pabianicach.**

1686—2 1

---

# Rada opiekuńcza

# Szkoły Handlowej

**7-mio klasowej**

# w Kaliszu

z językiem wykładowym polskim, za wyjątkiem historyi, geografii i języka rosyjskiego, na zasadzie pozwolenia Ministeryum Skarbu z dnia 12/25 października 1905 roku niniejszem ma zaszczyt zawiadomić, że szkoła zostanie otwartą w zakresie 5 klas, z klasą wstępną; egzaminy odbędą się w dniach 2, 3, 4 i 5 stycznia 1906 roku, wykłady zaś rozpoczęte będą w dniu 9 stycznia 1906 roku.

Na Dyrektora Szkoły powołany został przez Radę p. Antoni Sujkowski, kandydat nauk przyrodniczych uniwersytetu Św. Włodzimierza w Kijowie, dotychczasowy nauczyciel 7-mio klasowej Szkoły Handlowej Zgromadzenia Kupców w Warszawie. Bliższe informacye i szemat[y] podań na żądanie Rada Opiekuńcza wysyła ...wnie. Ze względu na niewielką ilość wolnych miejsc w klasach pożądane jest ...ne nadsyłanie podań o przyjęcie kandydatów do Szkoły; składanie zaś dokumentów zaraz lub przy zdawaniu egzaminów. 547—3—3

---

# Warszawskie Laboratoryum Chemiczne

poleca

Wodę Kolońską **„Dla Znawców"** cena butelki 1 rb.
Mydło **Tatrzańskie** w cenie 15 kop. i 25 kop.
Mydło **Nasze** z zapachem fijołkowym 20 kop.
**Nowość** — wodę Kwiatową.
**„Eau de toilette de Madame"** w ozdobnym złoconym flakonie 2 rb.

Sprzedaż w Magazynach własnych **w Warszawie:** 1) Róg Senatorskiej i Miodowej, 2) Nowy Świat 45. 3) Róg Królewskiej i Granicznej. 4) Marszałkowska 125 5) Marszałkowska 89, a także we wszystkich perfumeryach i składach aptecznych. 1571-3-3

---

# Zarząd Polskiego Towarzystwa Teatralnego w Łodzi

podaje do publicznej wiadomości, że **ogólne zebranie** członków Towarzystwa odbędzie się ostatecznie w dniu 29 grudnia r. b. o godzinie 6 po południu w lokalu Towarzystwa Hygienicznego przy ulicy Dzielnej pod № 13. 1684

---

# APTEKA

z domem murowanym i ogrodem owocowym, w mieście Dąbiu g. kaliskiej, z obrotem przeszło 5,000 rubli, do sprzedania zaraz. Wiadomość na miejscu. 1680—2-2

---

Kaucyonowane biuro nauczycielskie i rekomendacyjne

# Wagner

**w Łodzi, ulica Piotrkowska 121.**

Ma natychmiast do umieszczenia nauczycieli, nauczycielki, frebiówki, i bony różnej narodowości. **Dział rekomendacyjny poleca:** buchalterów, kasyerów, kasyerki, ekspedyentów, magazynierów, agronomów, osoby do towarzystwa, gospodynie, krojczynie i wszelkiego rodzaju służbę domową, tylko z dobremi świadectwami **rekomenduje.** 685—r—30

---

# Zaginął wyżeł

maści bronzowej z białem (tarant), ogon ucięty. Łaskawy znalazca zechce za wynagrodzeniem odprowadzić go na Wólczańską nr. 37 do apteki. 1672-3-3

# 2 pokoje

duże, pojedyńcze, jeden frontowy, drugi w oficynie, są do wynajęcia zaraz. Wilcza № 22, wiadomość w sklepie. 1670 3.3

# Drobne ogłoszenia.

Askanas, p. Adwokata Przys., Cegielniana 7. Sprawy sądowe. Porady prawne. Redakcya kontraktów, wszelkich aktów prawnych, próśb i podań do wszelkich władz. 2006-24-17

A.A. Osoba poszukuje przepisywania w języku polskim i rosyjskim. Oferty w Administracyi „Rozwoju" pod „Przepisywanie". 172—d

Gorsety szyję — eleganckie i wygodne. Przyjmuję gorsety do reperacyi i prania. Ulica Mikołajewską № 53 mieszk. 7. Kędzierska 1785-3-3

Mieszkanie słoneczne składające się z 3-ch pokoi z wanną i wszelkiemi wygodami, do wynajęcia od Nowego Roku. Długa nr. 87 m. 6. 2162—3—3

Osoba kompetentna pragnie przyjąć miejsce do sklepu. Wiadomość w Administracyi „Rozwoju". 2163—5—2

Przybłąkał się pies maści żółtej, białe podgardle i łapy. Do odebrania Zachodnia 66 u stróża. 2165—1

Poszukuję miejsca do zarządu domem, do pojedyńczej osoby, przyjąć mogę posadę na prowincyi. Wiadomość: Wólczańska № 149 m. 14. 2164—2—2

Potrzebne zaraz 2 skromnie umeblowane pokoje w śródmieściu. Zawadzka 8, Pawłowska. 2161—2- 2

Pokój z całodziennem utrzymaniem do wynajęcia. Mikołajewska 40, sklep galanteryjny. 2159 -2ś-2

Pianistka dobrze grająca do tańca, zna wszystkie nowe tańce, przyjmuje zamówienia na wesela, bale i wieczorki. Piotrkowska 141 m. 27. 2157 12wcs3

S. S. Specyalna pracownia dziecinnych ubiorów przyjmuje do roboty: sukienki, ubranka i płaszczyki. Widzewska 111 m. 12, II gie piętro. 1793wcs-27

Sklep kolonialny zaraz do sprzedania. Wiadomość w Administracyi „Rozwoju". 2148- 5—4

Sklep do wynajęcia zaraz. Ul. Szkolna nr. 13. 2144 - 6 6

Uczeń 7 kl. szkoły przemysłowo-rękodzielniczej poszukuje korepetycyi. Oferty proszę składać w Adm. „Rozwoju" dla „Korepetytora". 2014 3

Zakład stolarski przyjmuje opakowywanie mebli, przeprowadzki i ekspedyowanie. Południowa 38, Daleszyński. 2147-6.-4

Zastrzegam, że ćwiartka losu № 872 g. do piątej klasy nie była mi dostarczona. Adolf Szmidt, Pańska 103. 2160 2 2

## Od Administracyi „ROZWOJU“.

Dla prenumeratorów „Rozwoju“ dajemy nasze nakłady po znacznie zniżonej cenie, mianowicie:

| | Dla prenumeratorów Rb. | kop. | Dla nieprenumeratorów Rb. | kop. |
|---|---|---|---|---|
| 1) **Dzieje Polski** z olbrzymią mapą, bogato ilustrowane, tomów dwa, opracowane przez *D-ra Feliksa Konecznego*, w oprawie ozdobnej z libroitu | 1 | 20 | 1 | 95 |
| w broszurze | | 75 | 1 | 50 |
| 2) *A. Sturcel:* **Smok**, powieść spółczesna, 2 tomy | | 60 | 1 | 20 |
| 3) *Józef Grajnert:* **Dwie**, powieść spółczesna | | 20 | | 50 |
| 4) *W. Czajewski:* **Mieszko**, dramat historyczny | | 20 | | 50 |
| 5) *R. Horowiczowa:* **Życiorys Adama Mickiewicza** | | 7 | | 30 |
| 6) **Warszawa Ilustrowana** (Dzieje starej Warszawy), bogato ilustrowane, w broszurze 2 tomy | 1 | 00 | 2 | 00 |

Każdy z prenumeratorów naszych może sobie wybrać jedno lub więcej dzieł po oznaczonej cenie. Biorący wszystkie sześć książek odrazu w miejsce 3 rb. 27 kop., zapłaci tylko 2 rb. 25 kop.



W tłoczni „Rozwoju“, Przejazd № 8. Redaktor i Wydawca **W. Czajewski.**